

njima prikazana arbitražnom ocenom i biomehaničkim modelom — padovi u džudu unazad i u stranu. Bio džudoka. Napisao brojne stručne i naučne radove.

Popović, Stevan (1844–1902), prvi školovani pedagog u Srbiji, zaslužan za unapređenje gimnastike u školama. Osnivač i predsjednik Prvog beogradskog društva za gimnastiku i borenje (1881).

Popović, Svetozar — Kika (1902), ekonomist; sp. funkcionar. Između dva rata bio igrač i tehn. rukovodilac Beogradskog sport kluba, član UO JNS te 1937–38 savezni kapetan. Poslije Oslobođenja tehn. rukovodilac FK Crvena zvezda i OFK Beograd. Dobitnik specijalne Zlatne plakete NSJ.

Popović, Zoran (1939), novinar, član Redakcije sp. rubrike lista Politika (Beograd); sp. radnik. Igrao nogomet u JFK Partizan (Beograd); član je Predsjedništva SOFK Beograd, Sekcije GK SSRN Srbije za Beograd i IO Teniskog saveza Srbije. Napisao: *Sa Zvezdom do neba — knjiga o košarkašu Vladimiru Cvetkoviću*, Beograd 1970; *Od Atine do Moskve* (sa R. Stanojevićem), Beograd 1980. Dobitnik Majske nagrade SOFK Srbije (1982).

Popović-Dedijer, Olga (1914–43), liječnica, borac NOR; višestruka prvakinja u skijanju Beograda i Srbije; jednom prva u slalomu na P.J. Osim toga, bila prvakinja Beograda i Srbije u stolnom tenisu (pojedinačno i u parovima sa J. Stanojević). Kao pripadnik NOR od 1943 bila je šef kirurške ekipe II proleterske divizije. Podlegla od zadobivenih rana za vrijeme pete ofenzive. Dom na Kopaniku nosi njeno ime.

Popović-Obradović, Desanka (1907), reprezentativka u hazeni, članica hazena sekcije Beogradskog sport kluba sa 63 utakmice i 308 postignutih pogodaka. Za reprezentaciju Jugoslavije nastupila 5 puta. Istovremeno bila istaknuta atletičarka (trčanje na 60 m i skok udali).

Popović-Petrović, Sofija (1909), reprezentativka u hazeni, članica hazena sekcije Beogradskog sport kluba. Za svoj klub odigrala 157 utakmica, za reprezentaciju Beograda 5 i Jugoslavije 3.

Popovski, Duško (1900), nogometni sudac, član IO Saveza nogometnih sudaca Makedonije. Igrao nogomet u Skopskom sportskom klubu. Dobitnik Specijalne Zlatne plakete NSJ (1969).

Popovski, Zoran (1937), novinar, urednik i komentator sportskog programa TV Sarajevo; sp. radnik. Bavio se nogometom, rukometom i šahom (majstorski kandidat). Predsjednik Šahovskog saveza Sarajeva i Šahovskog kluba Bosna (Sarajevo). Od 1957 predsjednik Disciplinske komisije Košarkaškog saveza Sarajeva. Izvještavao sa OI 1976 i 1980 te Spartakiade u Moskvi 1979; sa PS 1974 i 1978 u nogometu i 1974 u rukometu. Uz brojne nagrade i priznanja dobitnik je Majske nagrade Saveza organizacija za fizičku kulturu Bosne i Hercegovine (1973).

poprečna linija, [1] sp. igre loptom: kraća granična linija igrališta koja spaja završne točke obiju završnih linija; [2] američki nogomet: jedna od 19 poprečnih linija koje dijele igralište, između linija vrata, na 20 polja.

poravnač, veslanje: pomoćna osoba na star-tnoj liniji; uz pomoć vizirne naprave daje upute za poravnanje čamaca prije starta.

Porenta, Janez (1890–1942), reprezentativac u sp. gimnastici; sudjelovao na OI: 1924. IV u višeborju (ekipno); 1928. III u višeborju (ekipno). Jedan od vodećih članova lijevog krila slov. sokolstva. Strijeljan kao talac. Po njemu je nazvan Porentov dom u Kranjskoj Gori.

porplastic-synthetic, umjetna masa izrađena na bazi gume i poliuretana te mineralnih granulata. Sloj te mase nanosi se u debljini od 10 do 12 mm na betonsku ili asfaltnu podlogu gornjeg sloja sp. igrališta.

porpoise (engl.), sinkronizirano plivanje: figura koja se izvodi iz pruženog prsnog položaja. Zamahom ruku glava se uranja u vodu toliko da trup dođe u okomiti položaj; noge ostaju sunožno pružene, paralelno s površinom vode, a ruke u odručenju.

Porsche, Ferdinand (1875–1951), austr. konstruktor automobilskih i avionskih motora. od 1916 direktor Austro-Daimlera; 1931 osnovao je u Stuttgartu vlastiti konstrukcijski biro i konstruirao trkače automobile Auto Union; 1948 proizveden je tip vozila nazvan njegovim imenom. Automobilima P. osvojeno je 10 PS tvornica (1962–79), međ. reli prvenstvo tvornica (1970), četiri pobjede na reliju Monte Carlo (1968–78), jedna pobjeda u Le Mansu i 11 pobjeda na Targa Florio.

Portisch, Lajos (1937), mađ. šah. velemaštor, član ekipe koja je na šah. olimpijadi 1978 osvojila zlatnu medalju. 1970 i 1972 srebrnu te 1956 i 1966 brončanu medalju. U više navrata sudjelovao u mečevima kandidata za prvaka svijeta; 1965 igrao u četvrtfinalu sa M. Taljem 2,5:2,5; 1968 u četvrtfinalu sa B. Larsenom 4,5:5,5; 1974 u četvrtfinalu sa T. Petrosjenom 6:7; 1977 u četvrtfinalu sa B. Larsenom 6,5:3,5 i u polufinalu sa B. Spaskim 6,5:8,5 te 1980 u četvrtfinalu sa B. Spaskim 7:7 i u polufinalu sa R. Hübnerom 4,5:6,5; kvalificirao se za mečeve kandidata 1983. Pobjedio na međ. turnirima: Madrid (zonski turnir, 1960); San Benedetto del Tronto (1960), Sarajevo (1962, 1963); Halle (zonski turnir, 1963), Amsterdam (1963); Beverwijk (1965); Kecskemet (1966), Halle (zonski turnir, 1967); Amsterdam (1967); Skoplje (1968); Monte Carlo (1969), Amsterdam (1969); Hastings (1969/70, 1970/71); Wijk aan Zee (1972), Las Palmas (1972); San Antonio (1972); Wijk aan Zee (1975); Milano (1975); Wijk aan Zee (1978) i Tilburg (1978).

porubnik jedra, poseban konop uz prednji i donji rub jedra; služi za učvršćenje jedra; na manjim jedrilicama uvlači se u utor jarbola i buma; na većim jedrima za p.j. su prišiveni klizači jedra. Katkada je p.j. višestruka traka od platna prišivena na jedro.

Posavski lovac, časopis, mjesečnik, izlazio u Novoj Gradišci (1924–25). Podnaslov: Mjesečnik za lov, ribolov, kynologiju, oružarstvo i tragoslavlje. Glasilo sreskih lovačkih udruženja u Novoj i Bosanskoj Gradišci, lovačkih društava Bosne i Hercegovine i lovačkih udruženja Hrvatske i Slavonske Posavine. Urednik: Jaroslav Šugh.

posebni bod, američki nogomet: ostvaren bod ekipe koja je, nakon postavljanja lopete u protivničko završno zonu, stekla pravo šuta kroz gornji dio vratnica.

Posenjak, Franjo (1916–74), radnik; atletičar, član HASK i AK Dinamo (Zagreb); nogometni trener NK Jedinstvo i NK Prvomajka (Zagreb).

posjed lopete, držanje, vođenje ili međusobno dodavanje lopete između igrača jedne ekipe u ekipnim sp. igrama loptom. U nekim sp. granama ograničeno je vrijeme u kojem ekipa može biti u p.l. prije nego izvede bacanje na vrata ili koš (košarka 30 sek, vaterpolo 35 sek) dok se u rukometu lopeta oduzima ako ekipa u p.l. po procjeni suca odugovlači igru (pasivna igra u napadu).

poskok, odbacivanje tijela od tla odzivom nogu ili ruku. Pri p. razlikuju se tri faze: odskok, let i doskok. Za razliku od skoka

p. ima vrlo kratku fazu leta. P. može biti na mjestu, naprijed (predskok), nazad (zaskok), desno ili lijevo (strance); po načinu izvođenja sunožni, raznožni ili jednonožni, a mogu biti i s okretom ili praćeni gibanjem ostalih dijelova tijela.

Pospišil, František (1944), reprezentativac ČSSR u hokeju na ledu; član HK Kladno (1961–77). Kapetan reprezentacije koja je na PS 1972, 1976–77 i na PE 1971 osvojila zlatnu medalju.

postanje, jedrenje: zabijanje jedrilice pramcem u vodu, uzrokovano valovima ili porivnom silom vjetra.

post, košarka: naziv za centra koja u taktičkoj formaciji napada djeluje na vrhu reketu, uzduž linije slobodnog bacanja i krajeva bočnih linija.

postavljanje balina, boćanje: namještanje balina poslije dva neuspjela pokušaja njegova ubacivanja u propisani prostor joga od strane igrača protivničke ekipe; primjenjuje se i poslije izbijanja ili valjanja, ako je pomaknut više od 50 cm.

postavljeni udarac, ragbi: lopta se ukopa (položiti) u zemlju i udara vrhom kopačke ili rustom. S obzirom na željenu daljinu i visinu, lopta se, u odnosu na dulju os, polaže na zemlju okomito ili vodoravno.

postmen, rukomet: igrač u napadu koji izvršava dio zadataka vanjskog i kružnog napadača; nalazi se na poziciji oko 8 m, leđima okrenut vratima, kreće se u radijusu od oko 3 m lijevo i desno od sredine ispred linije vratara prostora; dodaje loptu vanjskim napadačima koji utrčavaju, ubacuje se u obrambene redove protivnika s namjerom da blokira braniče u djelovanju protiv napadača i da sam šutira na vrata.

postolje za suce, atletika: metalni ili drveni stepenik sa sjedištima i ogradom; služi za smještaj sudaca na cilju.



POSTOLJE ZA SUCE

POŠK (Plivački omladinski športski klub), osn. 1937 u Splitu; klub je obnovljen 1952; vaterpolo ekipa osvojila je Kup Jugoslavije za 1980 i Kup Evrope nacionalnih kup pobjednika za 1991 i 1983.

Posar, Kuglački klub, osn. u Splitu; njegovi članovi osvojili su ekipno PJ po međ. načinu kuglanja 1968 i 1972 te po narodnom načinu 1967, 1970 i 1976.

potez, šah: promjena položaja figure na ploči.

potezanje konopa, natjecanje između dviju ekipa koje drže konop desno i lijevo od njegove sredine i potežući ga pokušavaju nadjačati protivnika, tj. prisiliti ga da prestupi središnju liniju borilišta. Konop je dug najmanje 32 m, opseg poprečnog presjeka iznosi 15,7–18,8 cm, odn. promjer je 5–6 cm. Čelni natjecatelji obiju ekipa moraju biti međusobno udaljeni 3,5 m. Iza posljednjeg natjecatelja svake ekipe mora ostati 3,5 m slobodnog konopa. Osam članova jedne ekipe drže konop tako da je između njih slobodan prostor od 1,25 m. U sredini konopa utkana je obojena traka, a s obje strane od nje na 1,75 m udaljenosti utkane su trake druge boje. Površina borilišta je ravna; gornji sloj treba biti od čvrstog materijala